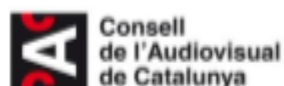

EDUMEDIAtest

TECHNOLÓGIE

Consell
de l'Audiovisual
de Catalunya

Universitat
Pompeu Fabra
Barcelona

AGENCY FOR
ELECTRONIC
MEDIA

CONSEIL SUPÉRIEUR DE L'AUDIOVISUEL

EKOME
National Centre
of Audiovisual Media
and Communication

ENTIDADE REGULADORA
PARA A COMUNICAÇÃO SOCIAL

Rada
pre vysielanie
a retransmisii

Projekt EduMediaTest je čiastočne financovaný Európskou komisiou.

EduMediaTest

Online dotazníkom EduMediaTest otestujú pedagógovia mediálne kompetencie žiakov vo veku od 14 do 18 rokov. Cieľom projektu je zlepšiť úroveň ich mediálnych zručností a zvýšiť povedomie študentov o danej oblasti na základe výsledkov online testu. EduMediaTest dotazník spolu s metodickými materiálmi je nástrojom pre učiteľov, ktorý im pomôže posilniť mediálne vzdelávanie vybranej skupiny študentov.

Implementáciou tohto nástroja a získaním spoľahlivých dát z vyhodnotených dotazníkov chce EduMediaTest prispieť v rámci mediálneho vzdelávania k rozvoju politiky založenej na dôkazoch. EduMediaTest je voľne dostupný v desiatich rôznych jazykoch na web stránke <https://edumediatest.eu/>.

LICENSE CC BY NC SA EduMediaTest

Autori: Joan Ferrés i Prats, Amalia Hafner Táboas, Mittzy Arciniega Cáceres, Julio Mateus Borea,
Pablo Andrada Sola.

TE01

Cieľom nasledovnej otázky je zistiť, čo účastníci vo všeobecnosti vedia o technických možnostiach a obmedzeniach mobilných aplikácií.

Mobilné aplikácie:

Plnia svoje definované úlohy.

Správna odpoveď: Pravda

Sú kompatibilné s akýmkoľvek mobilným zariadením.

Správna odpoveď: Lož

Závisia od toho, či mám signál / (sieť môjho mobilného operátora nemá výpadok).

Správna odpoveď: Lož

Ak sú na mojom zariadení predinštalované, sú zadarmo.

Správna odpoveď: Lož

Nepotrebujú vždy pamäť zariadenia.

Správna odpoveď: Pravda

Neukladajú naše osobné údaje.

Správna odpoveď: Lož

Mobilné telefóny sú na svete pomerne krátko. Ich dostupnosť však v posledných rokoch prudko stúpa na celom svete. V mnohých situáciách je smartfón vo vrecku nevyhnutnosťou. Napriek tomu, že si ľudia tieto zariadenia osvojili relatívne nedávno, smartfóny hrajú dôležitú rolu v mnohých každodenných činnostiach, ktoré sú ďaleko nad rámec komunikácie. Smartfón už neslúži len ako telefón, ale aj ako diár/kalendár, osobný asistent, kompas, fotoaparát, televízna obrazovka, herná konzola, nákupný košík, monitor zdravia a dokáže toho ešte omnoho viac.

Odprezentujte študentom údaje o tom, koľko ľudí vlastní a využíva mobilné telefóny podľa jednotlivých rokov a krajín. Je to veľmi dobrá pomôcka, aby pochopili, ako tieto čísla stúpajú: <https://ourworldindata.org/grapher/mobile-cellular-subscriptions-per-100-people>

Vždy, keď sa začne šíriť nová technická inovácia, máme tendenciu zabudnúť, aké to bolo žiť bez nej. Diskutujte so študentmi:

- Kedy ste naposledy išli von bez telefónu?
- Zvyknete si telefón vypínať? Kedy ste ho vypli naposledy? Ako dlho ste mali telefón vypnutý?
- Spomeniete si na situáciu, kedy vám na telefóne nefungoval signál? Ako ste sa vtedy cítili?

Posuňte diskusiu do roviny, že akonáhle sa technológia stane bežne používanou, jej používatelia sa prestanú zamýšľať nad tým, ako funguje vo vnútri. Zo zariadení sa stávajú "čierne skrinky" - my poskytujeme vstupy a dostávame výstupy. Proces nás nezaujíma.

Avšak pokiaľ ide o mobilné telefóny, takéto procesy by sa nás *mali* týkať. Zvyknú mať totiž prístup k údajom, ktoré by sme si radšej nechali pre seba. Ide o našu polohu, kde sa nachádzame, s kým sme, alebo čo nás zaujíma.

Povzbudíte študentov k tomu, aby sa zaoberali nastaveniami súkromia a podmienkami ich obľúbených mobilných aplikácií. Môžete ich požiadať, aby zistili, či odsúhlasením podmienok aplikácie, dávajú aplikácii (alebo firme, ktorá ju riadi) prístup k:

- ich kontaktom (tiež pomenovaným "adresáre"),
- údajom o ich polohe (z GPS, ale aj podľa informácií o ich IP adrese a/alebo SIM karte),
- ich mikrofónu.

Doplňujúce zdroje k problematike:

Tedex prednáška tínedžera o závislosti od mobilov:

<https://www.youtube.com/watch?v=qBbEXJ-Uqi0>

KUBÍKOVÁ, S.: Krotitelia displejov, kapitola 3: Ako firmy hekli ľudskú pozornosť

TE02

Cieľom tejto otázky je vyhodnotiť, či sú účastníci schopní definovať technologické inovácie, ktoré umožňujú multimodálnu a multimedialnú komunikáciu.

Nájdí k pojmom správnu definíciu:

- 1. Softvér s otvoreným zdrojovým kódom → a. Bezplatná technológia na stiahnutie, ktorú je možné kopírovať a opakovane používať.**
- 2. Cloud → b. Technológia, ktorá umožňuje ukladanie a spracovanie údajov na vzdialených serveroch.**
- 3. Geolokácia → d. Technológia, ktorá zobrazuje skutočnú geografickú polohu objektu**
- 4. Streaming → c. Technológia, ktorá umožňuje sledovanie alebo počúvanie sťahovaného súboru.**

Existuje veľa slov a výrazov, ktoré prekročia hranice svojho odborného odvetvia, a ktoré verejnosť prijme za svoje. Nemôžeme sa čudovať tomu, že sa v posledných desaťročiach do bežného jazyka dostáva čoraz viac technických pojmov. Rozumieme však pod daným pojmom všetci to isté? Čo znamenajú tieto pojmy?

Tým, že sa pozrieme na definície bežne používaných technických pojmov, môžeme objaviť vlastnosti, ktoré zvyčajne pri používaní technológií ako nástroja nevnímame. Sú to napríklad ekonomické a politické faktory, ktoré poháňajú technické inovácie. Na základe týchto otázok môžeme prekročiť praktickú stránku technológií a začať ich vnímať ako oblasť vzdelávania.

Požiadajte študentov, aby si urobili krátky prieskum podmienok, ktoré sa týkajú: softvéru s otvoreným zdrojovým kódom, cloud computingu, geolokácie a streamingu. V tomto prípade môžete rozdeliť žiakov v triede na skupiny po 4-5 študentov a každej skupine pridelíte jeden z pojmov.

Pri tomto prieskume im môžete pomôcť nasledovnými inštrukciami:

- Použite [NGram Viewer](#), ktorý vám ukáže výskyt pojmov počas daného obdobia (na základe Google Books, ktorý slúži ako korpus).
- Pozrite si, ako sú dané pojmy definované na Wikipédii.
- Špeciálnu pozornosť venujte časti História a požiadajte študentov, aby zistili, ako sa definície daných pojmov menili v priebehu rokov. Ak sa menili, požiadajte študentov, aby vytvorili hypotézu, prečo sa tak stalo.
- Skúste zistiť, ktoré spoločnosti majú najväčší podiel na rozvoji, riadení a ponúkaní služieb, ktoré dané pojmy poskytujú. Ako "veľké" tieto spoločnosti sú? Odkiaľ pochádzajú? Kde sa nachádzajú?

Ak chcete ísť v danej téme viac do hĺbky, môžete skúmať ich geopolitický vplyv v rámci nedávnych iniciatív. Napríklad [Európska stratégia softvéru s otvoreným zdrojovým kódom](#), [Galileo](#) (alebo "európske GPS"), [Európska "cloud" iniciatíva](#) a zavedenie tzv. [Dane z digitálnych služieb](#) v niekoľkých európskych krajinách.

TE03

Cieľom tejto témy je zistiť, ako vnímame vplyv informačných a komunikačných technológií na spoločnosť.

Ked' som na sociálnych sieťach, moje údaje sa zaznamenávajú a spoločnosti ich môžu použiť na komerčné účely.

- a. **Áno, vždy.**
- b. **Áno, ale len ak sa pripojím zo svojho počítača.**
- c. **Nie, keď používam svoj súkromný profil.**
- d. **Nie, pretože môžem uviesť nepravdivé informácie.**
- e. **Nie, ak odstránim históriu prehľadávania.**

Správna odpoveď: a. Áno, vždy

Zistite, aké sociálne siete študenti používajú najčastejšie. Napíšte si jednotlivé sociálne médiá na tabuľu a zaradte ich aj do jednotlivých skupín podľa vlastníckych štruktúr (napríklad Whatsapp vlastní Facebook, Youtube je zas vo vlastníctve Google apod.)

Ak máte možnosť, premietnite študentom (online alebo projektorom) grafy na webovej stránke **Náš svet v číslach** (Our World in Data):

<https://ourworldindata.org/rise-of-social-media>. V kontexte témy, ktorej je venovaný tento dotazník, je najzaujímavejší graf, ktorý zobrazuje počty užívateľov jednotlivých sociálnych médií medzi rokmi 2004 a 2018.

Rozdeľte študentov do menších skupín. Každá skupina bude mať za úlohu nájsť na vybranej sociálnej sieti zásady používania údajov (Data/Privacy Policy). Požiadajte ich, aby zistili, či dáta o ich aktivitách daná platforma zbiera a môže ich použiť na komerčné účely. Môžete sa ich tiež spýtať, čo všetko o nich ešte môžu tieto sociálne siete zistiť a zbierať.

Diskutujte so žiakmi, prečo, podľa nich, spoločnosti, ktoré vlastnia sociálne siete, zbierajú také obrovské množstvo informácií? Na čo ich používajú? Porozprávajte sa o tom, ako v tomto kontexte študenti rozumejú vete: Ak za to neplatíš, si produktom.

TE04

Cieľom tejto otázky je vyhodnotiť, ako účastníci zvládajú prácu s digitálnymi nástrojmi a riešenie komplexných úloh.

Postupujte podľa nasledujúcich pokynov:

- 1. Na internete vyhľadaj znenie moldavskej ústavy v ich úradnom jazyku. Uved' zdroj, z ktorého si získal text.**
- 2. Dokážeš nájsť prvý článok moldavskej ústavy a preložiť ho do anglického jazyka tvojim obľúbeným spôsobom? Preklad vlož do nižšie uvedeného okienka.**
- 3. Nájdi a prilož obrázok moldavskej vlajky vo formáte PDF.**

Pri hľadaní informácií na internete občas všetci narazíme na tému, o ktorej nemáme dostatok vedomostí. V takých prípadoch je obrovskou výzvou nájsť spoľahlivý zdroj, s ktorým budeme spokojní. Okrem toho čoraz častejšie čelíme problémom týkajúcich sa digitálnej komunikácie. Možno raz budeme potrebovať použiť nástroje, ktoré používať nevieme, napríklad pri preklade informácií alebo zmene formátu.

V prvej časti otázky je úlohou nájsť konkrétny text (ústavu Moldavska) v konkrétnom formáte (v rumunčine). Pri tejto úlohe musia študenti vyriešiť niekoľko problémov. Po prvé, pravdepodobne nemajú o Moldavsku dostatok informácií, preto si najprv budú musieť zistiť, aký je oficiálny jazyk Moldavska. Následne môžu začať hľadať aktuálne znenie ústavy. Po druhé, študenti by si mali overiť zdroj, z ktorého informácie čerpajú.

Využite túto možnosť a sledujte, ako tento problém zvládnu. Majte na pamäti, že v prípade stratégií vyhľadávania informácií neexistuje jeden správny spôsob. Môžete sa ich napríklad opýtať:

- Aký výraz ste zadali do vyhľadávača? Boli ste spokojní s prvými výsledkami, ktoré vám prehliadač zobrazil? Zopakovali ste hľadanie s iným výrazom? Prečo?
- Bolo pre vás náročné nájsť informácie o ústave Moldavska? Prečo?
- Overili ste si spoľahlivosť zdroja informácií? Ak áno, ako?
- Vedeli ste, aký je úradný jazyk Moldavska? Využili ste túto informáciu pri vyhľadávaní?

Tieto otázky by ste mohli použiť ako úvod do pokročilých funkcií vyhľadávania na internete. Okrem toho môže táto úloha rozvinúť diskusiu týkajúcu sa spoľahlivých zdrojov.

Pre viac informácií si pozrite Google pokročilé funkcie vyhľadávania:

https://support.google.com/websearch/answer/35890?hl=en&ref_topic=3081620#zippy=%2Cfor-webpages-files

Druhá a tretia časť otázky sa zameriavajú na techniky riešenia problémov. Opýtajte sa študentov, či vedeli nájsť vhodné nástroje na preloženie textu a zmenu formátu obrázka. Opäť existuje veľa stratégií, ktoré mohli študenti pri riešení problémov využiť. Mohli použiť predinštalovaný softvér, nástroje v prehliadači alebo internetové aplikácie.

Na internete je možné nájsť mnoho nástrojov dostupných "zadarmo", ktoré mohli študenti použiť na preloženie textu a zmenu formátu. Vďaka nasledovným otázkam môžu študenti zistiť, či sú takéto nástroje skutočne spoľahlivé:

- Prečo sú tieto aplikácie zadarmo?
- Ako spracujú informácie, s ktorými manipulujú?

EDU MEDIA test

